

**BIODIVERSITEETTISOPIMUKSEN 16. OSAPUOLIKOKOUS CBD COP-16,
CARTAGENAN PÖYTÄKIRJA COP-MOP 11 JA NAGOYAN PÖYTÄKIRJA
COP-MOP 5; JATKOKOKOUS 25.-27.2.2025 ROOMASSA, ITALIASSA****Tausta**

Biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen (Convention on Biological Diversity, CBD, SopS 78/1994) tavoitteena on biologisen monimuotoisuuden suojelun ja kestävän käytön edistäminen sekä geenivaroista saadun hyödyn oikeudenmukainen jako. Sopimuksella on 196 osapuolta ml. Euroopan unioni. USA ei ole sopimuksen osapuoli.

Cartagenan bioturvallisuuspöytäkirja (SopS 129/2004 ja 130/2004) on CBD:n alainen pöytäkirja, joka sääntelee muuntogeenisten organismien (Living Modified Organisms; LMO, LM-organismit) rajojen ylitse tapahtuvia kuljetuksia. Pöytäkirjan tavoitteena on varmistaa, että kuljetuksista ei aiheudu haitallisia vaikutuksia biologiselle monimuotoisuudelle. Myös mahdolliset haittavaikutukset ihmiselle tulee ottaa huomioon.

Geenivarojen saatavuudesta sekä niiden käytöstä saatavien hyötyjen oikeudenmukaisesta ja tasapuolisesta jaosta tehty Nagoyan pöytäkirja (SopS 45/2016 ja 46/2016) on CBD:n alainen pöytäkirja, joka sääntelee geenivarojen käyttöä ja niistä saatavien hyötyjen oikeudenmukaista jakoa. Pöytäkirjan tavoitteena on varmistaa, että geenivarojen saatavuus on mahdollisimman avointa, ja että hyödyt jakaantuvat oikeudenmukaisesti, ottaen huomioon mm. taloudellisesti heikommassa asemassa olevat valtiot, naiset, tytöt sekä alkuperäiskansat.

Biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen 16. osapuolikokous pidettiin 21.10.-1.11.2024 Calissa, Kolumbiassa. Samalla pidettiin myös yleissopimuksen alaisten Cartagenan bioturvallisuuspöytäkirjan 11. osapuolikokouksen ja geenivarojen käyttöä koskevan Nagoyan pöytäkirjan 5. osapuolikokoukset.

Kaikista asiakohdista ei ehditty päästä kokouksessa sopuun ja tämän vuoksi jatkokokous COP16.2 järjestetään Roomassa, Italiassa 25.-27.2.2025.

Kokouksen sisältö

Jatkokokouksen pääaihe on 2022 hyväksytyn maailmanlaajuisen Kunming-Montreal monimuotoisuuskehityksen (Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework) toimeenpano ja siihen liittyvien, 23 tavoitteen seurantajärjestelmän raportointi ml. kv. indikaattoreiden hyödyntäminen. Muita kokouksen pääaiheita ovat biodiversiteettirahoituksen lisääminen kaikista rahoituslähteistä, resurssimobilisaatio sekä uusien innovatiivisten mekanismien hyödyntäminen luontoa edistävällä tavalla. Lisäksi kokouksessa tehdään päätös yhteistyöstä ja sopimuksen pääsihteerin nimeämisperiaatteista sekä hänen jatkokauden pituudesta.

Suomi osallistuu neuvotteluihin aktiivisesti osana EU:ta. Suomi, kuten kaikki muut sopimusosapuolet, laativat omia kansallisia luontostrategioitaan ja toimintaohjelmiaan, jotka toimeenpanevat ja tukevat tavoitteiden saavuttamista.

Valtuuskunnan kokoonpano

Valtuuskunnan puheenjohtajana toimisi ympäristö- ja ilmastoministeri Sari Multala. Valtuuskunnan varapuheenjohtajiksi nimettäisiin yksikönjohtaja Annika Lindblom ympäristöministeriöstä ja ympäristöneuvos Marina von Weissenberg ympäristöministeriöstä.

Valtuuskunnan jäseniksi nimettäisiin erityisavustaja Lyydia Ylönen ympäristöministeriöstä, viestintäpäälikkö Riikka Lamminmäki ympäristöministeriöstä, lähetystöneuvos Laura Rajaniemi ulkoministeriöstä ja Suomen pysyvä edustaja Rooman YK-järjestöissä Tanja Gren Suomen Rooman suurlähetystöstä. Kokouksen asiantuntijoiksi nimetään nuorisodelegaatti Sara Yrjönmäki Allianssi ry:stä ja ohjelmajohtaja Anne Tarvainen WWF Suomesta.

Toimivalta

Valtioneuvoston ohjesäännön 3 §:n 7 kohdan mukaan valtioneuvoston yleisistunto käsittelee ja ratkaisee valtuuskunnan asettamisen kansainvälistä kokousta varten, kun asia koskee useampaa kuin yhtä ministeriötä eikä asia kuulu tasavallan presidentin ratkaistavaksi. Edellä esitetyn johdosta esitetään, että valtioneuvosto asettaa Suomen valtuuskunnan biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen 16. osapuolikokouksen jatkokokoukseen sekä yleissopimuksen alaisten Cartagenan bioturvallisuuspöytäkirjan 11. osapuolikokouksen jatkokokoukseen ja geenivarojen käyttöä koskevan Nagoyan pöytäkirjan 5. osapuolikokouksen jatkokokoukseen.